

خالد اسلامبولی

www.ketab.ir

سرشناسه:	اشرفی، لیلا، ۱۳۵۹.
عنوان و نام پدیدآور:	خالد اسلامیولی / تألیف لیلا اشرفی.
مشخصات نشر:	تهران: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری:	۲۰۰ ص.
فروست:	مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۸۷۲.
شابک:	دانشتهای انقلاب اسلامی برای جوانان، ۱۱۵. ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۶۵۶-۰ / ۴۵۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا
موضوع:	خالد اسلامیولی، ۱۹۵۷-۱۹۸۲ م.
موضوع:	مصر - تاریخ - قرن ۲۰ م. - جنبش‌های اسلامی
شناسه افزوده:	مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۲ الف ۵ خ ۲ / ۷ / ۸۲۸ - ۱ - DT
رده‌بندی دیویی:	۳۶۴ / ۱۵۲۴ - ۹۲۴
شماره کتابشناسی ملی:	۳۱۳۲۷۰۱

مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات

عنوان: خالد اسلامبولی

تألیف: لیلا اشرفی

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۲

شمارگان: ۲۵۰۰ قیمت: ۴۵۰۰ تومان

حروفچینی و لیتوگرافی: مؤسسه فرهنگی هنری و انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۹-۶۵۶-۰

ISBN: 978-964-419-656-0

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، نرسیده به میدان قدس، رویروی پمپ بنزین

اسدی، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۳۸۹۶

تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irdc.ir

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	پیشگفتار

فصل اول:

۱۶.....	نگاهی به مصر و تاریخ آن
۱۷.....	۱-۱- آشنایی
۲۲.....	۲-۱- اسیوط
۲۴.....	۳-۱- مصر امروز
۲۵.....	۴-۱- آداب و رسوم مردم مصر
۲۷.....	۵-۱- پیشینه‌ی تاریخی مصر
۲۷.....	۱-۵-۱- از ابتدا تا زمان استقلال
۳۴.....	۲-۵-۱- مصر از زمان استقلال تا انور سادات
۳۵.....	۱-۲-۵-۱- جمال عبدالناصر
۳۷.....	۲-۲-۵-۱- انور سادات
۳۸.....	۳-۲-۵-۱- پیمان کمپ دیوید

۱-۵-۲-۳-۱- موضوع پیمان کمپ دیوید ۴۳

۱-۵-۲-۴- امام خمینی و قرارداد کمپ دیوید ۴۷

فصل دوم:

زندگی و فعالیت‌های سیاسی خالد احمد شوقی

اسلامبولی ۵۵

۱-۲- تولد و فعالیت‌های نخستین ۵۷

۱-۲-۱- خاستگاه خانوادگی ۵۷

۱-۲-۲- زندگی اجتماعی و سیاسی خالد اسلامبولی ۵۸

۱-۲-۲-۱- آشنایی با عبدالسلام فرج ۶۰

۱-۲-۲-۲- محمد عبدالسلام فرج ۶۱

۱-۲-۲-۳- طرح خالد اسلامبولی برای قتل سادات ... ۶۲

۱-۲-۲-۴- ملاقات خالد اسلامبولی و عبدالسلام فرج ۶۸

۱-۲-۲-۵- هم‌زمان ۶۹

۱-۲-۲-۵-۱- مهندس عطا طایل حمیده رحیل ۶۹

۱-۲-۲-۵-۲- عبدالحمید عبدالسلام ۶۹

۱-۲-۲-۵-۳- حسین عباس محمد ۷۰

۱-۲-۲-۶- برنامه‌ریزی ۷۱

۱-۲-۲-۷- فتوای اعدام سادات ۷۷

۱-۲-۲-۸- وصیتنامه ۷۷

۱-۲-۲-۸-۱- وصیتنامه‌ی خالد اسلامبولی ۷۹

خالد بن احمد شوقی اسلامبولی ۸۰

- ۲-۲-۲- وصیت نامه‌ی عبدالحمید ۸۰
- ۲-۳-۹- روز سرنوشت ۸۵
- ۲-۳-۹-۱- همراهان سادات ۸۷
- ۲-۲-۹-۲- لحظه‌ی سرنوشت ۹۲
- ۲-۲-۹-۳- عکس‌العمل دوستان ۱۰۰

فصل سوم:

- پایانی برای آغاز ۱۰۵
- ۳-۱- بازجویی عاملان ترور ۱۰۷
- ۳-۱-۱- بازجویی از خالد اسلامبولی ۱۰۸
- ۳-۱-۲- بازجویی از قهرمان ۱۲۵
- ۳-۱-۳- بازجویی از عطا ۱۲۶
- ۳-۱-۴- بازجویی از عبدالسلام فرج ۱۲۶
- ۳-۱-۴-۱- تأسیس سازمان الجهاد ۱۲۸
- ۳-۱-۵- بازجویی از عبود الزمر ۱۳۱
- ۳-۱-۶- دستگیری شیخ عمر عبدالرحمن ۱۳۳
- ۳-۲- محاکمه ۱۳۴
- من کیستم؟ ۱۴۵
- دفاع از حق ملت ۱۴۷
- قصاص خون شهدا ۱۴۸
- ۳-۲-۱- دفاعیات ۱۵۲
- ۳-۲-۲- دفاعیات شیخ عبدالرحمن ۱۵۴

- ۳-۲-۳۔ دادگاہ از نظر خالد ۱۵۷
- ۳-۳۔ احکام صادرہ ۱۵۸
- ۳-۳-۱۔ از اعلام تا اجرای حکم ۱۶۱
- ۳-۳-۲۔ تیرباران سرخ ۱۶۳
- ۳-۳-۳۔ شہادت عبدالحمید عبدالسلام، عطا طایل و
عبدالسلام فرج ۱۶۵
- ۳-۴۔ مصر بعد از خالد ۱۷۲
- نتیجہ ۱۷۵
- کتابنامہ ۱۸۱

مقدمه

«من فرعون مصر را کشتم»

این را که فریاد زد، شلیک گلوله‌ها قطع شد. دست مرد بالا آمد و از درون مشیت بسته‌اش، دو انگشت باز به نشانه‌ی پیروزی به اهتزاز درآمد.

خالد اسلامبولی افسر ارتش مصر که کسی جز خانواده و دوستانش او را نمی‌شناخت به یکباره تیر اول خبرگزاری‌های بین‌المللی شد. سایه‌ی شوک ناشی از اعدام انقلابی انور سادات در مراسم رژه‌ی ارتش به دست «جاودان» - خالد - از سر جهانیان عبور کرد و آفتاب جهان‌تاب در روزی که زمین از تحمل سادات خلاصی یافت، بر مردم تابید و جوش و خروش و شادی مصر را دربر گرفت. اعدام خالد اسلامبولی که جمهوری اسلامی ایران و آزادگان در کشورهای اسلامی را به اعتراض واداشت، موجب رهایی جهان اسلام از حکومت مصر

یکی از نکاتی که بهجاست نگارنده بدان اشاره کند، نبود منابع کافی به‌ویژه عدم دسترسی به اسناد موجود درباره‌ی این موضوع است. بسیاری از کتاب‌هایی که درباره‌ی انورسادات به نگارش درآمده، درباره‌ی ترور وی که قسمت پایانی زندگی اوست، سکوت اختیار کرده‌اند. و این از موضوع‌هایی است که تنها با کنار هم قراردادن سخنان و آرای موافقان، مخالفان و بررسی دیدگاه‌های آنان تا حدود بسیار زیادی به نتیجه می‌رسد. به‌ویژه آنکه سؤال‌های بسیاری در حین انجام کار به ذهن می‌رسید که به جهت همین کاستی، امکان یافتن پاسخی بدان میسر نبود. به علاوه نگارنده به‌عنوان فردی غیرمصری از بیرون و با نگاهی تاریخی- هر چند این حادثه ریشه در عوامل سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و مذهبی دارد- به ماجرا نگریسته است. همین عدم حضور در جامعه‌ی مصر این اجازه را به نگارنده نمی‌دهد که در این باره به قضاوت بنشیند، زیرا قضاوت‌کنندگان اصلی این حادثه مردم مصر هستند. با این چارچوب، پژوهش در سه فصل تنظیم گردید:

فصل اول این پژوهش با عنوان «نگاهی به مصر و تاریخ آن»، فصل دوم «زندگی و فعالیت سیاسی خالد

احمد شوقی اسلامبولی» و فصل سوم «بازجویی و محاکمه» نام دارد.

لازم به ذکر است در روند شکل‌گیری این پژوهش گاه نکاتی ذهن نگارنده را به خود مشغول می‌کرد و سؤال‌هایی از خاطر می‌گذشت که در لابه‌لای مطالب کتاب‌گزیری بدان زده است و پرداختن به آن، افزون بر نیاز به زمان طولانی نیازمند منابع و اسناد بسیاری بود. حتی به نظر می‌رسد این کار بررسی میدانی و نظرسنجی از مردم مصر را نیز می‌طلبد تا به نتایج مستندتری دست پیدا کند.

به‌جاست مراتب حق‌شناسی خویش را از همه‌ی عزیزانم به‌ویژه خواهر تازنینم زهره و خانم‌ها، فاطمه جعفرنیا، محترم و کیلی سحر، آزاده آرمانده، زهرا رحیمی کرمی، نجمه محمدی خمسه و آقایان سعید طاووسی، مهدی حق‌بین و دیگر همکاران علمی‌ام ابراز دارم. اگر عنایت الهی و محبت بی‌شائبه‌ی این عزیزان شامل حالم نمی‌شد، آنچه در این مدت به انجام رسید حصولش بس دشوار بود.

لیلا اشرفی